

Catalanisme i democràcia

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 18 de novembre del 2008

UN: el nou catalanisme, a més de profundament culturalista, ha de ser radicalment democràtic. El catalanisme ha de vindicar i treballar per l'avenç de Catalunya en una democràcia avançada i capdavantera. De poc servirà aspirar a la independència o a la màxima sobirania sense exigir -exigir-nos- un aprofundiment de la qualitat de la nostra democràcia. A hores d'ara, i dit en termes generals, la nostra democràcia deixa molt que desitjar. I dit també en general el dèficit democràtic no el podem adjudicar a ningú més que a nosaltres mateixos i molt especialment a la voluntat inequívocament immobiliària dels partits polítics.

DOS: UN CATALANISME ASSOCIAT A LA IDEA d'un país democràticament avançat és, doncs, una condició indispensable per fer avançar la força i les raons de la pròpia catalanitat. És, així mateix, l'únic camí per dignificar la política, per retornar-la a la gent i per restablir la malparada confiança de la ciutadania amb la política i els polítics.

TRES: LA GENT SUPOSA QUE QUI administra la democràcia creu poc en la democràcia. Sap que molts dirigents polítics han acabat enclaustrats en la defensa dels seus propis interessos. Sap que el sistema actual no és prou transparent i permeable. Sap que entre els polítics domina la gesticulació i l'emmirallament. Sap que a Catalunya, com a Espanya, s'ha configurat una mena de partitocràcia que propicia que les lògiques dels partits suplantin sovint la voluntat de la gent. La gent sap i pateix amb disgust tot això. Rebutja l'obscurantisme partidista, l'endogàmia en els

nomenaments, la captació d'afins sense mèrits, la selecció dels més còmodes; no creu en els professionals del poder sense principis i no accepta les velles pràctiques leninistes. La gent critica la nul·la transparència en l'elecció dels candidats i les llistes tancades. Per tot això, la gent vota poc i es distancia de la política i els polítics.

QUATRE: PER TOTES AQUESTES RAONS, la gent vol, i la catalanitat necessita, una profunda regeneració política. Esclar que difícilment l'encapçalaran aquells que gens innocentment estan enrocats en els aparells dels partits polítics.

CINC: A CATALUNYA LI CAL UNA AGUDA democratització i ara per ara només sembla factible si la força una confabulació de convençuts. Només serà possible si la gent l'exigeix de manera massiva, amb voluntat inequívoca i en veu alta. Cal que la societat civil organitzada es faci escoltar. Cal que el conjunt de la societat catalana promogui un debat de fons sobre els dèficits que han enquistat la cultura política del nostre país. Cal exigir, per exemple, sense més dilacions una nova llei electoral.

SIS: LA LLEI ELECTORAL CATALANA està pendent, per vergonya de tots, des de l'any 1979. Han passat 30 anys. El 23 de febrer de l'any 2007 el govern de la Generalitat, amb el vistiplau dels grups parlamentaris, va crear una comissió d'experts per elaborar un informe que servís de punt de partida per a la redacció de la llei electoral de Catalunya. Ara, 18 mesos més tard, l'informe dels experts d'ampli ventall ideològic corre el risc de perdre's en els laberints del Parlament de Catalunya i els interessos partidistes. Els experts proposen coses plenes de sentit positiu que no admeten demora. És el cas, per exemple, de la substitució de les llistes tancades per llistes desbloquejades i el vot per internet.

SET: EL CATALANISME NOMÉS TINDRÀ sentit si deixa de ser una abstracció buida de contingut real. El catalanisme deuentista ha de configurar una cosmovisió política renovada per al conjunt dels catalans. El catalanisme ha d'estar basat en una política plural, de qualitat, fonamentada en principis i conviccions, orientada al servei de la gent i no dels que la fan. La política catalana ha de ser renovadora, hi ha de cabre tothom que vulgui manifestar la seva ciutadania amb plenitud. El catalanisme deuentista és, doncs, sinònim de democràcia avançada.